

ISSN 2076–1554

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ВГО Українська академія наук

Видавництво «Гілея»

 Гілея

Науковий вісник

Випуск 143 (№ 4)
Ч. 1. Історичні науки

Київ – 2019

Збірник засновано 2004 року. Вихід з друку – щомісячно

Фахове видання
з історичних наук затверджено наказом Міністерства освіти і науки України
№ 1328 від 21 грудня 2015 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації: серія KB № 22632-12532ПР від 24 квітня 2017 року

Друкується за рішенням:
Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 10 від 28 березня 2019 р.)

Збірник входить до міжнародних баз

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія).

Шеф – редактор:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор:

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори:

Кивлюк О. П., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Муляр В. І., д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)

Редакційна рада:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Зеленков А. І., д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)

Колесник В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

Мирзаханян Р., д-р іст. наук, проф. (Арменія, Єреван)

Михальченко М. І., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України (Україна, Київ)

Рафальський О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

Савельєв В. Л., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Солдатенко В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

Степико М. Т., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна колегія з історичних наук:

Войцехівська І. Н., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

Дробот І. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Журба М. А., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Лазько Г. Г., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)

Лисак В. Ф., д-р іст. наук, проф. (Україна, Маріуполь)

Мезга М. М., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)

Михайлюк В. П., д-р іст. наук, проф. (Україна, Старобільськ)

Стоян Т. А., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Сушко О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Чернега Л. М., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Шаповал Ю. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

Гілея: науковий вісник. – К. : «Видавництво «Гілея», 2019. – Вип. 143 (№ 4). Ч. 1. Історичні науки. – 255 с.

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем сучасної науки в умах полікультурного глобалізаційного суспільства. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

ISSN 2076-1554

NATIONAL PEDAGOGICAL
DRAGOMANOV UNIVERSITY

Academy of Sciences of Ukraine

Publishing House Hileya

Hileya
SCIENTIFIC BULLETIN

Volume 143 (No. 4)
Part 1. Historical sciences

Kyiv – 2019

The collection is founded in 2004. Printed on a monthly basis

**Scientific professional publication
on history order of the Ministry of Education and Science
No. 1328 dated 21 December, 2015 (re-registration)**

Certificate of printed mass media's state registration (re-registration): Series KB № 22632-12532IIP from April 17th, 2017

Printed by decision
of National Pedagogical Dragomanov University (protocol № 10 of March, 28 in, 2019)

The collection is a member of international database
Google Scholar; Index Copernicus (Poland); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (India).

Honored Chief Editor:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Chief Editor:

Vashkevych V. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Co-editor:

Kyviuk O. P., Doctor of Philosophical Sciences, Senior Scientist, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Muliar V. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Zhytomyr)

Editorial board:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Vashkevych V. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Zelenkov A. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Minsk)

Kolesnyk V. F., Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Myrzakhanian R., Doctor of Historical Sciences, (Armenia, Ierevan)

Mykhalchenko M. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Rafalskii O. O., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Saveliev V. L., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Soldatenko V. F., Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Stepyko M. T., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Editorial board Historical Sciences:

Voitsekhivska I. N., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Drobot I. I., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Zhurba M. A., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Lazko G. G., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Minsk)

Lysak V. F., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Mariupol)

Mezga M. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Homel)

Mykhailiuk V. P., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Starobilsk)

Stoian T. A., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Sushko O. O., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Chernega L. M., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Shapoval Y. I., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Hileya: Scientific Bulletin. – Kyiv : «Publishing house «Hileya», 2019. – Volume 143 (№ 4). Part 1. Historical Sciences. – 255 p.

The collections' concept is based on a multifaceted scientific coverage of the problems of formation of informational civilization. The main headings cover areas of historical, philosophical and political sciences. It is designed for specialists in the humanities and socio-political sciences.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Україні

Вінницьке представництво

(Вінницький національний технічний університет)
керівник **Денисюк С. Г.**, доктор політичних наук, професор
e-mail: sg_denisyyk@mail.ru

Дніпропетровське представництво

(Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара)
керівник **Вершина В. А.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: vivi.dp@ukr.net

Запорізьке представництво

(Запорізький національний технічний університет)
керівник **Ємельяненко Є. О.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Івано-Франківське представництво

(Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)
керівник **Дзвінчук Д. І.**, доктор філософських наук, професор
e-mail: fuid@ua.fm

Луганське представництво

(Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, м. Старобільськ)
керівник **Михайлюк В. П.**, доктор історичних наук, професор
e-mail: vital_mih@ukr.net

Львівське представництво

(Національний університет «Львівська політехніка»)
керівник **Карівець І. В.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: sacre@ukr.net

Маріупольське представництво

(Маріупольський державний університет)
керівник **Булик М.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: vorlok@ukr.net

Миколаївське представництво

(Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського)
керівник **Макарчук С. С.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
координатор **Шкуренко К. О.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Одеське представництво

(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)
керівник **Барвінська П. І.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: barwinskaja@ua.fm

Подільське представництво

(Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський)
керівник **Колосюк І. А.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Полтавське представництво

(Полтавський факультет Національної юридичної академії
України ім. Ярослава Мудрого)
керівник **Кущепал С. В.**, доктор філософських наук, професор
e-mail: svkutsepal@rambler.ru

Сумське представництво

(Сумський державний університет)
керівник **Дегтярьов С. І.**,
доктор історичних наук, професор
e-mail: starsergo@bigmir.net

Тернопільське представництво

(Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка)
керівник **Кліш А. Б.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

Ужгородське представництво

(Ужгородський національний університет)
керівник **Мелеганч Г. І.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: melgi@ukr.net

Уманське представництво

(Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини)
керівник **Кривошея І. І.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Харківське представництво

(Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»)
керівник **Владленова І. В.**, доктор філософських наук, професор
e-mail: vladlenova@email.ua

Хмельницьке представництво

(Хмельницький національний університет)
керівник **Гоцуляк В. М.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: gotsylak@ukr.net

Черкаське представництво

(Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького)
керівник **Васильчук Є. О.**, доктор політичних наук, доцент
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Чернігівське представництво

(Чернігівський державний інститут економіки і управління)
керівник **Горобець С. М.**, молодший науковий співробітник
e-mail: olen-g@yandex.ru

ПРЕДСТАВНИЦТВО

збірника «Гілея: науковий вісник» в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)

керівник **Махмудов М. А.**, доктор філософії
e-mail: matlabm@yandex.com
координатор **Рагімлі Р.**, науковий співробітник
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника «Гілея: науковий вісник» в Білорусі

(Академія управління
при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)
керівник **Алейнікова С. М.**, кандидат соціологічних наук, доцент
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru
(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)
керівник **Шостак Г. В.**, кандидат педагогічних наук
e-mail: shostak1964@brest.by
(Гомельський державний університет
імені Франціська Скорини, м. Гомель)
керівник **Мезга М. М.**, доктор історичних наук, професор
e-mail: nmezga@ggsu.by

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника «Гілея: науковий вісник» в Польщі

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)
керівник **Димчик Р.**, доктор, викладач,
e-mail: dymczyk@wp.pl
(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)
керівник **Моравець Н.**, доктор, викладач
e-mail: mornor@wp.pl

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileya.org

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

**Див. також: Сайт Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua/portal**

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Ukraine

Vinnitsia Agency

(Vinnitsia National Technical University)
Director **Denysiuk S.G.**, Doctor of Political Sciences, Professor
e-mail: sg_denisiyk@mail.ru

Dnipro Agency

Dnipro National Honchara University
Director **Vershyna V.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: vivi.dp@mail.ru

Zaporizhia Agency

(Zaporizhia National Technical University)
Director **Iemelianenko E.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Ivano-Frankivsk Agency

(Prykarpatskii National Stefanyk University, Ivano-Frankivsk)
Director **Dychkovska G.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: go_osmomysl@ukr.net

Luhansk Agency

(Eastern Ukraine National Dal University, Starobilsk)
Director **Mykhailiuk V.P.**, Doctor of Historical Sciences, Professor
e-mail: vital_mih@ukr.net

Lviv Agency

(National University "LvivslaPolitechnika")
Director **Karivets I.V.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: sacre@ukr.net

Mariupol Agency

(Mariupol National University)
Director **Bulyk M.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: vorlok@ukr.net

Mykolaiiv Agency

(Mykolaiiv National Sukhomlynskii University)
Director **Makarchuk S.S.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
Coordinator **Shkurenko K.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Odesa Agency

(Odesa National Mechnykov University)
Director **Barvinska P.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: barvinskaja@ukr.net

Podilskyi Agency

(Podilskyi National Agro-Technical University, Kamianets-Podilskyi)
Director **Kolosiuk I.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: ikolosiuk@ukr.net

Poltava Agency

(Poltava Department of National Juridical Academy)
Director **Kucepal S.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: svkutsepal@rambler.ru

Symu Agency

(Symu National University)
Director **Dehtiarov S.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: starsergo@bigmir.net

Ternopil Agency

(Ternopil National Pedagogical Hnatiuk University)
Director **Klish A.B.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: klish_andriy@ukr.net

Uzhgorod Agency

(Uzhgorod National University)
Director **Meleganych G.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: melgi@ukr.net

Uman Agency

(Uman National Pedagogical Tychnya University)
Director **Kryvosheia I.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Kharkiv Agency

(National Technical University "KharkivPolitechnical Institute")
Director **Vladlenova I.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor
e-mail: vladlenova@email.ua

Khmelnysk Agency

(Khmelnysk National University)
Director **Gotsuliak V.M.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: gotsuliak@ukr.net

Cherkasy Agency

(Cherkasy National Khmelnytskii University)
Director **Vasylychuk E.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Chernigiv Agency

(Chernigiv National Institute of Economy and Management)
Director **Topol O.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor
e-mail: topololga@ukr.net
Coordinator **Horobets C.M.**, Junior Scientist
e-mail: olen-g@yandex.ru

Agency of collection «Hileya scientific bulletin» in Azerbaijan

(Azerbaijan National Scientific Academy, Baku)
Director **Mahmudov M.A.**, Doctor of Philosophy
e-mail: matlabm@yandex.com
Coordinator **Rahimli R.**, Scientist
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Belarus

(Management Academy by the President of Belarus Republic, Minsk)
Director **Aleinikova S.M.**, Candidate of Sociological Sciences, Associate Professor
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru
(Brest National Pushkin University, Brest)
Director **Shostak G.V.**, Candidate of Pedagogical Science
e-mail: shostak1964@brest.by
(Homel National Skoryni University, Homel)
Director **Mezga M.M.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
e-mail: nmezga@gsu.by

Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Poland

(Adam Mitskevich University, Poznan)
Director **Dymchyk R.**, Doctor, Lecturer
e-mail: dymczyk@wp.pl
(Institute of History of Dlugosha Academy, Chenstohov)
Director **Moravets H.**, Doctor, Lecturer
e-mail: mornor@wp.pl

You are welcome to visit our webpage: www.gileya.org
e-mail: gileya.org.ua@gmail.com

Also visit: Webpage of National Vernadskyi Library of Ukraine:
www.nbu.gov.ua/portal

Section: Scientific Publications of Ukraine: magazines and collection of scientific papers

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

УДК 94(477)

**КИЇВСЬКІ МІСЦЯ ВШАНУВАННЯ
ВИДАТНОГО АВІАКОНСТРУКТОРА
ОЛЕГА КОСТЯНТИНОВИЧА АНТОНОВА****PLACE IN KYIV HONOR
IN OUTSTANDING AIRCRAFT DESIGNER
OLEG KONSTANTINOVICH ANTONOV****Братусь І. В.,**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Київський університет ім. Бориса Грінченка (Київ, Україна), e-mail: kulturolog@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8747-2611

Михалевич В. В.,

кандидат культурології, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Київський університет ім. Бориса Грінченка (Київ, Україна), e-mail: v.mykhalevych@kubg.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4847-5833

Гунька А. М.,

викладач кафедри образотворчого мистецтва, Київський університет ім. Бориса Грінченка (Київ, Україна), e-mail: a.hunka@kubg.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4455-1640

Bratus I. V.,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor, Department of Fine Arts, Kyiv University Boris Grinchenko (Kyiv, Ukraine), e-mail: kulturolog@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8747-2611

Mykhalevych V. V.,

Candidate of cultural studies, Associate Professor, Associate Professor, Department of Fine Arts, Kyiv University Boris Grinchenko (Kyiv, Ukraine), e-mail: v.mykhalevych@kubg.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4847-5833

Gunka A. M.,

lecturer of the Department of Fine Arts, Kyiv University Boris Grinchenko (Kyiv, Ukraine), e-mail: a.hunka@kubg.edu.ua, ORCID ID: 0000-0003-4455-1640

Проаналізовано деякі пам'ятні місця О. Антонова. Розглянуто основні пам'ятники, меморіальні дошки, вулиці. Наводиться інформація про місцезнаходження пам'ятників, їх авторів. Проаналізовано основні здобутки авіаконструктора, його роль в розбудові міста.

Ключові слова: біографія, історія, наука.

Analyzed some memorable places O. Antonov. The main monuments, plaques, streets a reconsidered. The information about the location of monuments and their authors is given. The main achievements of the aircraft designer, his role in the development of the city are analyzed.

Keywords: biography, history, science.

Київ є місцем зосередження колосальної людської діяльності. Київські вулиці наповнені пам'ятними місцями. Саме на нашій землі було реалізовано за складних обставин багато викликів століття. Долаючи біль і втрати, значна частина нашого народу зуміла підняти вітчизняний рівень науки і техніки на доволі високий рівень. Олег Антонов справедливо відноситься до одних з найбільших українських постатей ХХ століття. Пам'ять про видатного конструктора гідно репрезентована в Києві в цій невеличкій розвідці ми наводимо приклади вшанування О. Антонова в столиці України.

На першому місці завжди знаходяться місця, що тісно пов'язані з життям і діяльністю історичних особистостей. Саме державне підприємство «Антонов» стало для конструктора не просто місцем роботи – це ім'я знане по всьому світу. За свідченням сайту підприємства: «ДП «АНТОНОВ» є одним з не багатьох підприємств світу, що реалізує повний цикл створення сучасного літального апарату – від розробки та серійного виробництва та забезпечення комплексної після продажної підтримки. При цьому колектив підприємства залишається вірним традиціям, закладеним Олегом Костянтиновичем Антоновим». Як бачимо, ім'я видатного конструктора стало світовим брендом.

Школа №96 носить ім'я Олега Антонова. Вона була збудована за клопотанням конструктора – він постійно дбав про хороші умови для родин співробітників. Саме він ініціював шевську підтримку школи потужним підприємством. В цю школу ходили діти О. Антонова від третього шлюбу Олена та Андрій. Піклування про всі аспекти людського життя випливали з життєвої філософії авіаконструктора: «Колектив не створюється наказами, хоча вони й потрібні. Не створюється тільки збиранням і перестановкою людей. Колектив поєднує не будівля, у якій він працює. Головне, без чого колективу не може бути, – це єдність мети... Створення дружнього, працездатного колективу – це праця особлива, праця вищого порядку».

Окремо варто відзначити пам'ятники і меморіальні дошки. Головним пам'ятником вважається погруддя на території на території ДП «Антонов» (вулиця Академіка Туполева, 1). Скульптором цього погруддя виступив цюрупчанин Анатолій Шаталов. Примітно, що скульптур сам був причетний до авіації – в роки Другої світової війни він служив диспетчером при штабі 13-ої повітряної армії Ленінградського фронту, нагороджений орденом Червоної Зірки. Можливо

спорідненість інтересів допомогла відтворити вдалий образ геніального конструктора.

Шкода, що побачити цей пам'ятник можуть лише співробітники авіазаводу. Передпрохідною цього заводу (проспект Перемоги, 100) встановлено пам'ятник Петру Нестерову (Автори композиції – скульптор Євген Карпов і архітектор Анатолій Сницарев). Особлива увага надається естетиці, що відповідає загальному «духу» авіабудування. Вчені зазначають при цьому, що естетична форма не має пізнавального статусу, через естетичну цінність ми не отримуємо власне знання. Проте вона сприяє пізнанню, активізує його, служить нашій орієнтації в навколишньому світі. Характерний приклад наводить власне авіаконструктор Антонов: інтуїтивно найбільш красива форма зазвичай виявляється і найбільш доцільною, як це потім показує розрахунок. В естетичному відношенні важлива для нашого пізнання інформація як би «згорнута», і воно дозволяє відразу, єдиним поглядом охопити безліч параметрів (Кузнецова Тат'яна Вікторівна. «Современные проблемы эстетики» Вестник Московского университета. Серия 7: Философия, no.3, 2011, p.46–56).

Своєрідним є й надгробок на могилі О. Антонова – плита під певним кутом ніби «зависає» в повітрі. Цей надгробок символізує стрімкий злет і раптовість смерті. Значну частину фронтальної частини могили відводиться силуетам літаків.

В Києві встановлено ще дві меморіальні дошки О. Антонову – на вулиці Антонова та вулиці Огарьова. Саме на вулиці Огарьова конструктор прожив з 1957 по 1984 роки. Вулиця Антонова до 1985 року називалася Авіаційною – після смерті Олега Костянтиновича їй було надане його ім'я. Вулиця Авіаконструктора Антонова пролягає від Повітрофлотського проспекту до вулиці Ушинського.

Та пам'ять про конструктора зберігається й за допомогою його творінь – літаків. Ан-26 встановлений біля центрального корпусу Національного авіаційного університету. А в ангарному комплексі НАУ наявні Ан-2 та Ан-24. Ще ширше родина «Анів» репрезентована в Державному музеї авіації.

По всій Україні можна віднайти чимало літаків–пам'ятників, що нагадують про видатного конструктора. В цьому дослідженні ми лише коротко торкнулися цієї теми, але вона буде поповнюватися з кожним роком.

Сподіваємося, що ліквідація Державний авіабудівничого концерну «Антонов» (постанова Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. №546) не вплине на вшанування пам'яті Олега Антонова в нашому місті.

Список використаних джерел

1. 'Байковий некрополь' [Текст]: Історичний фотоілюстрований довідник', 2004, авт.–упоряд. В. О. Жадько, К.: СПД Жадько В. О., 239 с.: фотоіл.
2. Братусь, Іван Вікторович, 2017. 'Нові підходи до вивчення історії Києва', In: *Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук*, 25–26 серпня 2017, м. Одеса, с.74–76.

3. 'Вулиці Києва. Довідник', 1995, К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 352 с.

4. Михалевич, Віктор Вадимович, et al, 2016. 'Проблема місця радянської скульптури в Україні та її сприйняття (на прикладах країн колишнього СРСР)', Diss. НАУ.

5. 'О. К. Антонов – многогранность таланта: к 100-летию со дня рождения', 2006, Киев: *Авиаци. науч.–техн. комплекс им. О. К. Антонова: Издат. центр «АэроХобби»*, 183 с.

References

1. 'Bajkovyj nekropol' [Tekst]: Istorychnyj fotoiljustruvanyj dovidnyk (Fake necropolis [Text]: Historical photo illustrated guide)', 2004, avt.–uporjad. V. O. Zhad'ko, K.: *SPD Zhad'ko V. O.*, 239 s.: fotoil.

2. Bratus', Ivan Viktorovych, 2017. 'Novi pidhody do vyvchenja istorii' Kyjeva (New approaches to studying the history of Kiev)', In: *Aktual'ni problemy humanitarnyh ta pryrodnych nauk*, 25–26 serpnja 2017, m. Odesa, s.74–76.

3. 'Vulyci Kyjeva. Dovidnyk (Streets of Kiev. Directory)', 1995, K.: «Ukrai'ns'ka encyklopedija» im. M. P. Bazhana, 352 s.

4. Myhalevych, Viktor Vadymovych, et al, 2016. 'Problema misca radjans'koi' skul'ptury v Ukraï'ni ta i'i' spryjnjattja (na prykladah krai'n kolyshn'ogo SRSR) (The problem of the place of Soviet sculpture in Ukraine and its perception (on examples of countries of the former USSR))', Diss. NAU.

5. 'O. K. Antonov – mnogogrannost' talanta: k 100-letiju so dnja rozhdenija (O. K. Antonov – the versatility of talent: to the 100th anniversary of the birth)', 2006, Kiev: *Aviac. nauch.–tehn. kompleks im. O. K. Antonova: Izdat. centr «AeroHobbi»*, 183 s.

* * *

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Братусь І. В., Михалевич В. В., Гунька А. М. Київські місця вшанування видатного авіаконструктора Олега Костянтиновича Антонова	7
Булгаков Ю. В. Науково-педагогічна діяльність академіка А. Д. Коваленка	9
Гетьманчук М. П. Організація частин і з'єднань та методи відбору особового складу військ СС в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)	13
Голик М. М., Гинда С. М. Сутність та зміст професійної етики офіцера Збройних сил України	19
Григорук Н. А. Формування осі Берлін–Рим–Токіо напередодні Другої світової війни	24
Hural O. Historiography and documents of Ukrainian Prosvita (Історіографія та документи української Просвіти)	28
Демедюк Ю. Г. Державно–церковні взаємини на Півдні України: налагодження контактів та протистояння (1991–2010)	30
Дудка Я. В. Правовідносини між козацькою старшиною Слобожанщини на фоні змін судової системи Російської імперії у другій половині XVIII – у першій половині XIX ст.	34
Заторський о. Н. Родина Солтанів за свідченням «Послання Мисаїла до папи Сикста IV»	37
Корзун О. В. Український науково–дослідний інститут землеробства під час німецької окупації в роки Другої світової війни	43
Король Н. М. Поліконфесійність в національній державі: історіографія церковно–державних стосунків у міжвоєнній Польщі	49
Костюк Л. В. Міграційна політика Данії другої половини XX – початку XXI століття	54
Кретович А. О., Громова Н. О. Старообрядницька община міста Києва: основні етапи становлення та регіональна специфіка	60
Куницький М. П. Штрафні санкції в системі економічної експлуатації місцевого населення на теренах Райхскомісаріату «Україна» (1941–1944 рр.)	66
Кургаєва С–К. В. Міфологія материнського божества ранніх культур Середньої Азії та його взаємозв'язок з культом води	71
Куриляк В. В. Соціальна доктрина Адвентистів сьомого дня як фактор впливу на суспільно–освітні процеси України	76
Лизень Є. В. Питання Східної Галичини на Паризькій мирній конференції 1919 р.	82
Мамроцька О. А. Інтерпретація участі жінок України у військових діях на фронтах Другої світової війни	88
Марченко С. Д. Законодавчі засади початкового періоду аграрної реформи в Україні (1990–1994 рр.)	93
Матвієнко Л. В. Роль колонізаційних процесів у формуванні поліетнічного населення північного Причорномор'я	98
Makhmudova Vafa Azbar. The burial of the ancient population of «Mugan Plain» of Azerbaijan (Поховання давнього населення «Муганської рівнини» Азербайджану)	102
Мельник В. В. Науково–організаційні та методологічні основи розвитку племінної справи у птахівництві в Українській РСР у 1964–1991 рр.	107
Михайлюк М. В. Ідейні витоки антисемітської складової ідеології нацизму	112
Мінасян Р. А. Історичний розвиток ШОС у 2001–2015 рр.	120
Мірошниченко–Гусак Л. А. Діяльність етнографічного відділу Волинського музею у 1929–1939 рр.	125
Мищенко М. Г. Історичні чинники формування дипломатичної служби України другої половини XX ст.	130
Мишук І. С. Стиль та особливості викладу історичного матеріалу в праці Григорія Турського «Historia Francorum»	133
Моїсеєва Т. М. Статутні принципи та форми діяльності Товариства надання дешевих квартир та іншої допомоги нужденним жителям Санкт–Петербургу	137
Назаралиєва А. М. Об отношении азербайджанцев к евреям в годы Второй Мировой войны (Про ставлення азербайджанців до євреїв в роки Другої Світової війни)	141
Ніколаєва Н. Б. Репресований ректор Київського державного університету Беляєв Федір Іванович	144
Нінічук А. В. Медійний аспект українсько–польських суперечок навколо місць національної пам'яті	148
Олійник В. В. Календарна обрядовість українців Закарпаття в монографічних та періодичних виданнях краю	152
Орловський Л. О. Участь євреїв Подільської губернії в розвитку промисловості в другій половині XIX – на початку XX ст.	157
Перещ В. М. Menuwa, ekega_wo, rawaketa за даними тексту таблички PY An 724	162
Пилипчук О. О. Становлення та розвиток інституту екстрадиції в Україні (II половина XIX ст.)	166
Прокопенко Л. І. Науково–дослідна діяльність кафедри бібліотекознавства: витоки становлення і розвитку (1968–2003)	171
Радченко І. Г. Умови діяльності благодійних організацій з порятунку єврейського населення Польщі під час Другої світової війни	177
Сіницький А. Ц. Державотворча роль західно–української науково–освітнянської еліти доби Української революції 1917–1921 рр.	184
Слотюк П. В. Фактор довіри в україно–російських відносинах 1991–2014 рр.	189
Соф'як Н. В. Ставлення українського селянства Київської губернії до польського повстання 1863–1864 рр.	193
Таравська Я. В. Становище українських емігрантів в Польщі у міжвоєнний період (1920–1939 рр.)	200